

Dabas aizsardzības pārvalde

Baznīcas iela 7, Sigulda, LV-2150, tālr. 67509545, fakss 67509544, e-pasts daba@daba.gov.lv

RĪKOJUMS

Siguldā

2015. gada 12.maijs

Nr. 1.1/15/2015 – P

*Par īpaši aizsargājamo sugu un biotopu
aizsardzības plānu noformējumu, struktūru un nodaļu saturu*

1. Pamatojoties uz Sugu un biotopu aizsardzības likuma 5. panta 4. punktu un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Īpaši aizsargājamo sugu un biotopu aizsardzības plānu izstrādāšanas kārtības (apstiprināta ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 2015. gada 11. maija rīkojumu Nr. 127) 12. punktu, apstiprinu:
 - 1.1. īpaši aizsargājamo sugu vai sugu grupas aizsardzības plāna titullapas paraugu (1. pielikums);
 - 1.2. īpaši aizsargājamo biotopu vai biotopu grupas aizsardzības plāna titullapas paraugu (2. pielikums);
 - 1.3. nosacījumus īpaši aizsargājamas sugas vai sugu grupas aizsardzības plāna noformējumam, struktūrai un nodaļu saturam (3. pielikums);
 - 1.4. nosacījumus īpaši aizsargājama biotopa vai biotopu grupas aizsardzības plāna noformējumam, struktūrai un nodaļu saturam (4. pielikums).
2. Atzīt par spēku zaudējušu Dabas aizsardzības pārvaldes 2015. gada 26. februāra rīkojumu Nr. 1.1/15/2015 – P par sugu un biotopu aizsardzības plānu noformējumu, struktūru un nodaļu saturu.

Pielikumā:

1. Īpaši aizsargājamas sugas vai sugu grupas aizsardzības plāna titullapas paraugs;
2. Īpaši aizsargājama biotopa vai biotopu grupas aizsardzības plāna titullapas paraugs;
3. Nosacījumi īpaši aizsargājamas sugas vai sugu grupas aizsardzības plāna noformējumam, struktūrai un nodaļu saturam uz 4 lp.;
4. Nosacījumi īpaši aizsargājama biotopa vai biotopu grupas aizsardzības plāna noformējumam, struktūrai un nodaļu saturam uz 3 lp..

Generāldirektore

Sandra Bērziņa

Pilāts 29198590

Kopijas: visiem Dabas aizsardzības pārvaldes darbiniekiem

1. pielikums
Dabas aizsardzības pārvaldes
2015. gada 12.maija rīkojumam Nr. 1.1/15/2015 – P

Īpaši aizsargājamas sugas vai sugu grupas aizsardzības plāna titullapas paraugs

Apstiprināts ar
vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra
_____ . gada _____
rīkojumu Nr. _____

**Sugas (sugu grupas) (sugas(u) nosaukums latviski un latīniski)
aizsardzības plāns**

Sugas(u) attēls

plāns izstrādāts laikposmam
no _____ . gada līdz _____ . gadam

Izstrādātājs(i), Autors(i):

Vāka fotogrāfijas(u) autors(i):

Ieteicamais citēšanas paraugs:

vieta

plāna izstrādes vai atjaunošanas gads

2. pielikums
Dabas aizsardzības pārvaldes
2015. gada 12.maija rīkojumam Nr. 1.1/15/2015 – P

Īpaši aizsargājama biotopa vai biotopu grupas aizsardzības plāna titullapas paraugs

Apstiprināts ar
vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra
. gada _____
rīkojumu Nr. _____

Biotopa (biotopu grupas) (biotopa(u) nosaukums) aizsardzības plāns

Biotopa(u) attēls

plāns izstrādāts laikposmam
no _____ . gada līdz _____ . gadam

izstrādātājs(i), Autors(i):

Vāka fotogrāfijas(u) autors(i):

ieteicamais citēšanas paraugs:

vieta

plāna izstrādes vai atjaunošanas gads

Nosacījumi īpaši aizsargājamas sugas vai sugu grupas aizsardzības plāna noformējumam, struktūrai un nodaļu saturam

1. Īpaši aizsargājamas sugas vai sugu grupas (turpmāk – sugas) aizsardzības plānu (turpmāk – plāns) var izstrādāt vienai sugai vai tas var aptvert radnieciskas sugas, kas apdzīvo vienas un tās pašas vai ļoti līdzīgas dzīvotnes.
2. Plānu nodaļu saturs var mainīties atkarībā no plāna objekta.
3. Sugu un to dzīvotņu raksturojošajā informācijā jāsniedz iespējami konspektīvi un sugas aizsardzības kontekstā, t.i., tai jābūt ciešā sasaistē ar Eiropas Padomes 1992. gada 21. maija direktīvas 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību 17. panta ziņojuma (turpmāk – Biotopu direktīvas 17. panta ziņojums) un/vai Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 30. novembra direktīvas 2009/147/EK par savvaļas putnu aizsardzību 12. panta ziņojuma (turpmāk – Putnu direktīvas 12. panta ziņojums) sagatavošanas vadlīnijām un ziņojumos sniegtajiem datiem.
4. Jāakcentē Latvijā un kaimiņzemēs iegūtā populāciju un dzīvotnes raksturojošā informācija, bet nepieciešamības gadījumā jāizmanto informācija un labās prakses piemēri no citām vietām pasaulē.
5. Informācija par situāciju un plānotajiem pasākumiem jāsniedz gan aprakstošā, gan skaitliskā, gan kartogrāfiskā veidā.
6. Obligāti jānorāda atsauce uz informācijas avotu.
7. Ja plāna izstrādes laikā tiek veikta sugas(u) un dzīvotņu inventarizācija, aktualizētie dati par sugām un biotopiem jānogatavo un jāiesniedz Dabas aizsardzības pārvaldē vektordatu formātā atbilstoši tīmekļa vietnē <http://www.daba.gov.lv/public/lat/dati1/geodatubaze/> norādītajai iesniedzamo datu datnes struktūrai un formātam.
8. Plāna projektu plāna izstrādātājam jāiesniedz Dabas aizsardzības pārvaldē izdrukas veidā (1 eks.), bet apstiprināto plānu - gan izdrukas veidā (2 eks.), gan elektroniski ierakstītu CD.

Plāna struktūra un nodaļu saturs

Titullapa

Saturs

(satura rādītājs)

Izmantotie saīsinājumi un terminu skaidrojums

(izmantoto saīsinājumu un terminu skaidrojumu saraksts alfabēta secībā)

Kopsavilkums

Summary

1. Sugas (sugu grupas) raksturojums

1.1. Sugas(u) klasifikācija un morfoloģija

(norādāmi no sugas identificēšanas viedokļa svarīgi aspekti)

1.2. Sugas (sugu grupas) ekoloģija

(dzīvotnes, ekoloģiskā niša, vieta sugu sabiedrībā, dzīvesveids, barība, vairošanās, mūža ilgums, dabiskie ienaidnieki, savstarpējā konkurence, atkarība no abiotiskajiem faktoriem un citi no sugas aizsardzības viedokļa svarīgi aspekti)

1.3. Sugas (sugu grupas) izplatība un populācijas lielums

(areāls, sastopamība, populācijas lielums, to pašreizējie, vēsturiskie un vēlamie parametri, tendences un prognozes, migrācija, izolētība, ekoloģiskie koridori un citi no sugas aizsardzības viedokļa svarīgi aspekti)

1.4. Sugas (sugu grupas) apdraudētība

(statuss atbilstoši Biotopu direktīvas 17. panta ziņojumam un/vai Putnu direktīvas 12. panta ziņojumam, apdraudēto sugu sarakstiem, zinātniskiem pētījumiem u.c. dokumentiem)

1.5. Sugas (sugu grupas) līdzšinējā izpēte

(izpētes līmenis, metodes, projekti un monitoringa programmas, trūkstošās zināšanas par sugu/populāciju to aizsardzības kontekstā)

2. Sugas (sugu grupas) un tās dzīvotnes izmaiņu cēloņi

2.1. Populācijas ietekmējošie faktori

(tieša un netieša iznīcināšana, traucējumi, barības trūkums, klimata izmaiņas, plēsēju, parazītu un invazīvo sugu iespaids utt.)

2.2. Sugas (sugu grupas) dzīvotnes ietekmējošie faktori

(tieši un netieši apdraudējumi, kvalitātes izmaiņas, fragmentācija utt.)

3. Sugas (sugu grupas) līdzšinējā aizsardzība, pasākumu efektivitāte

3.1. Tiesiskā aizsardzība

(norādīt, vai tiesiskā aizsardzība tiek nodrošināta un kādas ir starptautiskās saistības sugas (sugu grupas) aizsardzībai)

3.2. Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju un mikroliegumu loma sugas (sugu grupas) aizsardzībā

3.3. Līdzšinējās rīcības un pasākumi sugas (sugu grupas) aizsardzībā

(t.sk., iepriekšējos sugas aizsardzības plānos ieteiktās rīcības un pasākumi, to izpildes rezultāti un efektivitāte; sugas (sugu grupas) un tās dzīvotnes aizsardzību veicinošās vai kavējošās rīcības un pasākumi citu sugu un biotopu aizsardzības plānos, kā arī īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības plānos)

4. Sugas (sugu grupas) aizsardzības vajadzību un iespēju izvērtējums

(kas nepieciešams sugas (sugu grupas) labvēlīga aizsardzības stāvokļa nodrošināšanai, kādas ir reālās iespējas, t.sk. resursu, informācijas un prasmju (know-how) pieejamība, iespējamie riski jeb aizsardzības pasākumu īstenošanu kavējošie faktori)

5. Sugas (sugu grupas) aizsardzības mērķi un uzdevumi

(konkrētu nepieciešamo un reāli izpildāmo sugas (sugu grupas) un tās dzīvotnes aizsardzības pasākumu apraksts, norādot darba apjomu un nepieciešamos resursus.

Visas ieteiktās rīcības novērtē svarīguma/prioritāšu trīspakāpju skalā, kur:

I – apzīmē vissvarīgāko(ās) darbību(as), kuras(u) neveikšana tieši apdraud sugas (sugu grupas) saglabāšanu esošajās dzīvesvietās vai starptautisko saistību neizpildi;

II – apzīmē svarīgu darbību, kuras veikšana palīdz mērķu sasniegšanai plāna darbības periodā, taču tās neveikšana tieši neapdraud sugas (sugu grupas) saglabāšanu esošajās dzīvesvietās;

III – apzīmē būtisku darbību, kuras veikšana ir ieteicama, taču kas nav vitāli nepieciešama sugas (sugu grupas) dzīvotspējīgas populācijas(u) saglabāšanai valstī)

6.1. Normatīvo aktu izmaiņas

(konkrēti priekšlikumi - normatīvā akta nosaukums, ieteicamā normas redakcija)

6.2. Īpaši aizsargājumu dabas teritoriju un/vai mikroliegumu izveidošana

(priekšlikumi atbilstoši likuma „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” 11. pantā un Ministru kabineta 2012. gada 18. decembra noteikumu Nr. 940 „Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu” 12. punktā noteiktajai kārtībai)

6.3. Sugas (sugu grupas) populāciju atjaunošanas pasākumi

(reintrodukcija, pavairošana ex situ, indivīdu pārvietošana utt.)

6.4. Sugas (sugu grupas) dzīvotņu apsaimniekošanas pasākumi

(dzīvotņu atjaunošana un jaunu veidošana, mākslīgo ligzdu/mītņu būve, hidroloģiskā režīma atjaunošana, ekoloģisko koku saglabāšana utt.)

6.5. Izpēte un datu apkopošana

(sugas (sugu grupas) un tās dzīvotnes aizsardzībai un apsaimniekošanai nepieciešamās informācijas iegūšana, esošas monitoringa programmas nosaukums, kuras ietvaros ir jāveic sugas monitorings u.c.)

6.6. Informēšana un izglītošana, profesionālās kvalifikācijas celšana

(pasākumi atbilstoši mērķauditorijai: zemes īpašnieki, brīvprātīgie, sabiedrība, u.c.)

6.7. Organizatoriskas, plānošanas un citas rīcības

(ieteikumu sagatavošana iestveršanai citos dabas aizsardzības plānos un/vai plānošanas dokumentos, apmeklējuma ierobežošana dzīvotnēs, piesārņojuma novēršanas pasākumi, resursu piesaiste utt.)

7. Plānoto rīcību un pasākumu pārskats

(ietver plāna 6. nodaļā minētās rīcības un pasākumus; kur iespējams aprēķināt, norāda izmaksas plāna izstrādes laikā)

Rīcības pasākums	Veikšanas prioritāte	Izpildes termiņš (nepieciešamais laiks)	Izmaksu novērtējums (EUR)
------------------	----------------------	---	---------------------------

8. Sugas (sugu grupas) populāciju atjaunošanas, dzīvotņu apsaimniekošanas un citu pasākumu īstenošanas efektivitātes novērtējums

(konkrēti vietai, laikam vai procesam piesaistīts īstenoto pasākumu efektivitātes

4

10. Sugas (sugu grupas) aizsardzības plāna darbības un pārskatīšanas/
izvērtēšanas termiņi

Izmantotie informācijas avoti
(izmantotās literatūras un informācijas avotu saraksts)

Pielikumi
(kartogrāfiskie materiāli, pētījumu rezultāti, publikāciju kopijas, plāna apspriešanas
protokoli u.c.)

Nosacījumi īpaši aizsargājama biotopa vai biotopu grupas aizsardzības plāna noformējumam, struktūrai un nodaļu saturam

1. Īpaši aizsargājama biotopa vai biotopu grupas (turpmāk – biotops) plānu (turpmāk – plāns) var izstrādāt vienam biotopam vai tas var aptvert vairākus vienas grupas (meža, purvu, zālāju utt.) biotopus.
2. Plānu nodaļu saturs var mainīties atkarībā no plāna objekta.
3. Biotopa raksturojošā informācija jāsniedz iespējami konspektīvi un biotopa aizsardzības kontekstā, t.i., tai jābūt ciešā sasaistē ar Eiropas Padomes 1992. gada 21. maija direktīvas 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību 17. panta ziņojuma (turpmāk – Biotopu direktīvas 17. panta ziņojums) sagatavošanas vadlīnijām un ziņojumā sniegtajiem datiem.
4. Biotopu raksturojošā informācijai jābalsta uz Latvijā iegūtiem datiem, bet, plānojot aizsardzības pasākumus, jāizmanto informācija un labās prakses piemēri no citām vietām pasaulē.
5. Informācija par situāciju un plānotajiem pasākumiem jāsniedz gan aprakstošā, gan skaitliskā, gan kartogrāfiskā veidā.
6. Obligāti jānorāda atsauce uz informācijas avotu.
7. Ja plāna izstrādes laikā tiek veikta biotopu un sugu inventarizācija, aktualizētie dati par sugām un biotopiem jā sagatavo un jāiesniedz Dabas aizsardzības pārvaldē vektordatu formātā atbilstoši tīmekļa vietnē <http://www.daba.gov.lv/public/lat/dati1/geodatubaze/noraditajai> iesniedzamo datu datnes struktūrai un formātam.
8. Plāna projektu plāna izstrādātājam jāiesniedz Dabas aizsardzības pārvaldē izdrukas veidā (1 eks.), bet apstiprināto plānu - gan izdrukas veidā (2 eks.), gan elektroniski ierakstītu CD.

Plāna struktūra un nodaļu saturs

Titullapa

Saturs
(satura rādītājs)

Izmantotie saīsinājumi un terminu skaidrojums
(izmantoto saīsinājumu un terminu skaidrojumu saraksts alfabēta secībā)

Kopsavilkums

Summary

Ievads
(plāna nepieciešamības pamatojums)

1. Biotopa (biotopu grupas) raksturojums

1.1. Biotopa(u) apraksts

(biotopa(u) definīcija un atbilstība biotopu klasifikātoriem)

1.2. Biotopa(u) izplatība un daudzums

(Latvijā un areālā, pašreizējā, vēsturiskā un vēlamā, tendences un prognozes, izolētība)

1.3. Biotopa(u) apdraudētība

(statuss atbilstoši Biotopu direktīvas 17. panta ziņojumam, apdraudēto biotopu sarakstiem, zinātniskiem pētījumiem u.c. dokumentiem)

1.4. Biotopa(u) līdzšinējā izpēte

(izpētes līmenis, metodes, projekti un monitoringa programmas, trūkstošās zināšanas par biotopu tā aizsardzības kontekstā)

2. Biotopa (biotopu grupas) izmaiņu cēloņi

(tieša un netieša iznīcināšana, apsaimniekošana/neapsaimniekošana, klimata izmaiņas, fragmentācija utt.)

3. Biotopa (biotopu grupas) līdzšinējā aizsardzība, pasākumu efektivitāte

3.1. Tiesiskā aizsardzība

(norādīt, vai tiesiskā aizsardzība, arī atjaunošanas gadījumā, tiek nodrošināta un kādas ir starptautiskās saistības biotopa aizsardzībai)

3.2. Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju un mikroliegumu loma biotopa(u) aizsardzībā

3.3. Līdzšinējās rīcības un pasākumi biotopa(u) aizsardzībā

(t.sk., iepriekšējos biotopa aizsardzības plānos ieteiktās rīcības un pasākumi, to izpildes rezultāti un efektivitāte, ietekme uz sugu aizsardzību; biotopa aizsardzību veicinošās vai kavējošās rīcības un pasākumi citu biotopu aizsardzības plānos, kā arī īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības plānos)

4. Biotopa (biotopu grupas) aizsardzības vajadzību un iespēju izvērtējums

(kas nepieciešams biotopa(u) labvēlīga aizsardzības stāvokļa nodrošināšanai, kādas ir reālās iespējas, t.sk. resursu, informācijas un prasmju (know-how) pieejamība, iespējamie riski jeb aizsardzības pasākumu īstenošanu kavējošie faktori)

5. Biotopa (biotopu grupas) aizsardzības mērķi un uzdevumi

(konkrēti uzdevumi ilgtermiņa un īstermiņa periodam biotopa(u) labvēlīga aizsardzības stāvokļa nodrošināšanai)

6. Ieteikumi biotopa (biotopu grupas) aizsardzībai

(konkrētu nepieciešamo un reāli izpildāmo biotopa(u) aizsardzības pasākumu apraksts, norādot darba apjomu un nepieciešamos resursus.

Visas ieteiktās rīcības novērtē svarīguma/prioritāšu trīspakāpju skalā, kur:

I – apzīmē vissvarīgāko(ās) darbību(as), kuras(u) neveikšana tieši apdraud biotopa(u) saglabāšanu vai starptautisko saistību neizpildi;

II – apzīmē svarīgu darbību, kuras veikšana palīdz mērķu sasniegšanai plāna darbības periodā, taču tās neveikšana tieši neapdraud biotopa(u) saglabāšanu;

III – apzīmē būtisku darbību, kuras veikšana ir ieteicama, taču kas nav vitāli nepieciešama biotopa(u) saglabāšanai valstī)

6.1. Normatīvo aktu izmaiņas

(konkrēti priekšlikumi - normatīvā akta nosaukums, ieteicamā normas redakcija)

6.2. Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju un/vai mikroliegumu izveidošana

(priekšlikumi atbilstoši likuma „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” 11. pantā un Ministru kabineta 2012. gada 18. decembra noteikumu Nr. 940 „Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu” 12. punktā noteiktajai kārtībai)

6.3. Biotopa(u) atjaunošanas pasākumi

(hidroloģiskā režīma atjaunošana, liekā apauguma novākšana u.c.)

6.4. Biotopa(u) uzturēšanas/apsaimniekošanas pasākumi

(pļaušana, dedzināšana, mirušās koksnes radīšana u.c.)

6.5. Izpēte un datu apkopošana

(biotopa(u) aizsardzībai un apsaimniekošanai nepieciešamās informācijas iegūšana, esošas monitoringa programmas nosaukums, kuras ietvaros ir jāveic biotopa monitorings u.c.)

6.6. Informēšana un izglītošana, profesionālās kvalifikācijas celšana

(pasākumi atbilstoši mērķauditorijai: zemes īpašnieki, brīvprātīgie, sabiedrība u.c.)

6.7. Organizatoriskas, plānošanas un citas rīcības

(ieteikumu sagatavošana iestveršanai citos dabas aizsardzības plānos un/vai plānošanas dokumentos, piesārņojuma novēršanas pasākumi, resursu piesaiste utt.)

7. Plānoto rīcību un pasākumu pārskats

(ietver plāna 6. nodaļā minētās rīcības un pasākumus; kur iespējams aprēķināt, norāda izmaksas plāna izstrādes laikā)

Rīcības pasākums	Veikšanas prioritāte	Izpildes termiņš (nepieciešamais laiks)	Izmaksu novērtējums (EUR)
------------------	----------------------	---	---------------------------

8. Biotopa (biotopu grupas) atjaunošanas un citu pasākumu īstenošanas efektivitātes novērtējums

(konkrēti vietai, laikam vai procesam piesaistīts īstenoto pasākumu efektivitātes novērtēšanas veids – ieteikumi pētījumiem, monitoringa programmām utt.)

9. Biotopa (biotopu grupas) aizsardzības plāna ieviešana

(ieviešanas laika grafiks, plānoto rīcību un pasākumu secība, ieviešanā iesaistāmās institūcijas, nevalstiskās organizācijas un interešu grupas, to sadarbības veids)

10. Biotopa (biotopu grupas) aizsardzības plāna darbības un pārskatīšanas /izvērtēšanas termiņi

Izmantotie informācijas avoti

(izmantotās literatūras un informācijas avotu saraksts)

Pielikumi

(kartogrāfiskie materiāli, pētījumu rezultāti, publikāciju kopijas, plāna apspriešanas protokoli u.c.)